
De zaak-Santilli

Een Amerikaan in Florida heeft de voorzitter van Skepsis, Frank Israel, aangeklaagd bij een Amerikaanse rechtbank, en Skepsis heeft het verweer betaald. Dat kostte tot nu ruim twee ton, maar een oproep aan de *Skepter*-lezers om te helpen bracht in korte tijd een ton op. Op verzoek van onze advocaten hebben we de berichtgeving beperkt gehouden en zelfs onze noodkreet moesten we summier houden.

DOOR JAN WILLEM NIENHUYS

Op de Skepsis-bestuursvergadering van 31 mei 2016 bracht de voorzitter een brief mee die juist die dag bij hem op de universiteit was bezorgd. Het was een zogeheten *cease and desist letter*. Daarin werd Frank Israel opgeroepen om twee smadelijke blogartikelen uit 2013 respectievelijk 2016 op Pepijnvanerp.nl over ene Ruggero Santilli integraal te verwijderen en een retractie te publiceren. Pepijn en zijn provider kregen ook zo'n brief, per adres de provider. Eerder al was Frank verrast met een e-mail van Ruggero's echtgenote, Carla, met een verzoek om zijn invloed aan te wenden om de titel van het stuk uit 2016 aan te passen. De brief klaagde echter niet over de titel van het stuk, maar alleen over de uitsmijter.

Pepijns blogartikel uit 2016 ging over een wonderlijke verrekijker waarmee je antimaterie zou kunnen zien waarvoor Santilli intensief reclame had gemaakt, en waarmee hij naar eigen zeggen onzichtbare *terrestrial entities* had gefotografeerd. De verrekijker had holle lenzen. Omdat je volgens Santilli in geval van antimaterie alle plussen en minnen moet verwisselen (dat noemt hij de *isodual theory of antimatter*), moet je dus antimelkwegstelsels bekijken met een verrekijker met holle lenzen. Het eerdere stuk uit 2013 betoogde dat een enthousiaste wetenschapper die Santilli steunde in feite een pseudoniem van Santilli zelf was.

Wij betoogden in onze antwoorden dat Frank er helemaal niets mee te

maken had. Frank krijgt nogal wat e-mails van wonderlijke Einsteinverbeteraars (waarop hij nooit reageert), maar van Santilli had hij, voor Carla's e-mail, nog nooit gehoord. Pepijn had zijn beweringen goed onderbouwd, dus van smaad was geen sprake.

Opstapje

De *cease and desist letter* bleek echter slechts het in Florida wettelijk vereiste opstapje te zijn voor een formele dagvaarding. Vrijwel ogenblikkelijk na ontvangst van ons antwoord kreeg Santilli's advocaat opdracht om te beginnen met een proces. De dagvaarding arriveerde eerst bij Pepijns internetprovider, die een briefje terugschreef dat vervolgens is kwijtgeraakt. Pas op 1 november 2016 reikte een

Voor het videocollege van Santilli begint, zakt de camera even af naar zijn borst met de grote en kleine versierselen van de orde van Sant'Agata van San Marino.

www.world-lecture-series.org/Lie-Santilli-Isotheory-2014.mp4.

Nederlandse deurwaarder Pepijn zijn dagvaarding aan, Frank Israel kreeg de zijne op 31 mei 2017. De dagvaarding beschuldigde Frank en Pepijn en de provider ervan dat zij moedwillig gelogen hadden om Santilli's verrekijkerbedrijf kapot te maken.

De tot nu toe genoemde documenten zijn op internet te vinden met de zoekopdracht 'santilli erp'.

Risico

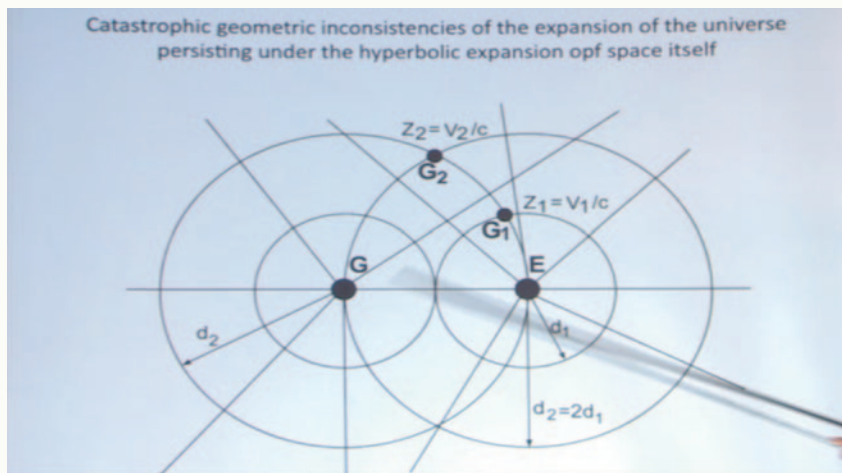
We hebben meteen adviezen ingewonnen, ook bij de Amerikaanse skeptici van CSI. Ons werd sterk afgeraden de zaak te negeren. Als bij gebrek aan verweer de tegenpartij (Frank en Pepijn dus) wordt veroordeeld, heeft dat rechtskracht in de gehele Verenigde Staten. De klager kan dan vragen om uitvoering van het vonnis — een schadevergoeding van drie miljoen dollar bijvoorbeeld — in Nederland. Daar kun je je tegen zetten, maar het is niet zeker dat zoiets lukt. Het verdrag tussen Nederland en de VS gaat ervan uit dat de VS een rechtsstaat is. Bovendien komt

Israel regelmatig in de Verenigde Staten en we vonden het onacceptabel dat hij dan ook maar enig risico zou lopen op een vervelende ontmoeting met een deurwaarder tijdens een astronomisch congres. Verder beschikte Skepsis over een fonds van een kwart miljoen euro, dat speciaal voor zulke zaken was bedoeld.

Aansprakelijkheid

Skepsis had geen aansprakelijkheidsverzekering voor bestuurders. Of zo'n verzekering ook uitbetaalt als stichting noch bestuurder ook maar iets te verwijten valt en de bestuurder niettemin persoonlijk wordt aangepakt, hangt af van wat er precies in de kleine lettertjes staat. Zulke verzekeringen zijn er in de eerste plaats voor fouten van bestuurders. Als wij een jaar of vijf geleden zo'n verzekering hadden genomen, is het trouwens maar de vraag of we de 'Amerikadekking' (1500 euro premie in plaats van 350 euro) erbij hadden genomen. Ons bestuur is doorgaans erg op de penning.

Ons werd sterk afgeraden de zaak te negeren.

Santilli wijst op vermeende inconsistenties in de uitdijing van de ruimte.

We verwachtten dat de zaak snel zou worden afgewezen: Frank had er niets mee te maken en in de VS is de vrijheid van meningsuiting zeer sterk beschermd.

De zaak traineerde echter zo (zie bijvoorbeeld de late bezorging van de dagvaarding bij Frank), dat we besloten hem voor een federale rechtbank te brengen. Dat kon omdat Frank en Pepijn geen Amerikanen zijn, en het heeft als extra voordeel dat daar heel competente rechters zitten, geen gekozen functionarissen. Maar het moest wel binnen een jaar nadat de rechtbank in kennis was gesteld van de dagvaarding, dus voor 5 augustus 2017. We moesten onder andere ook nagaan hoeveel schade Santilli bevoordeelde te hebben geleden.

Samenzwering

Bij een verhoor daarover kwam de aap uit de mouw. Santilli meent al heel lang dat er een samenzwering is die zijn theorieën onderdrukt, en hij zag Israël aan voor pion van die samenzwering. Hij wilde dit proces gebruiken om eindelijk boven water te krijgen hoe de samenzwering functioneert. Dat hij daar weinig zicht op heeft, blijkt uit zijn opmerking: 'Als je eenvoudig zoekt op [Israels] website, zul je zien dat hij voortdurend Van

Erp citeert bij al zijn aanvallen.' Misschien bedoelt hij dat de zoekterm 'van erp' op Skepsis.nl veel treffers geeft.

Drie exemplaren

Santilli had op één punt gelijk: in een rechtszaak krijgen beide partijen ruimschoots de gelegenheid om gegevens te verzamelen, getuigen te horen, stukken op te vragen, deskundigen in te schakelen enzovoorts. Zo kregen onze advocaten boven water dat er van die Santilli-verrekijker maar drie exemplaren verkocht waren en moest Pepijn een overzicht verstrekken van alles wat hij over Santilli geschreven had. Daar was een Kloptdatwel-stuk uit begin 2012 bij, dat hij overigens geschreven had voordat hij en Frank bestuursleden van Skepsis waren. De website Kloptdatwel.nl viel en valt niet onder verantwoordelijkheid van Skepsis, evenmin als Pepijns persoonlijke blog. De nuances lijken Santilli te ontgaan.

Verder bleek, toen de rechter ten slotte toekwam aan het al dan niet afwijzen, dat er nog niet inhoudelijk naar de klacht wordt gekeken zolang beide partijen niet klaar zijn met het verzamelen van gegevens. Dat alles maakte dat het zo lang duurde en zo duur werd.

Op het ogenblik van schrijven heeft de rechter de zaak tegen Frank afgewezen wegens 'geen jurisdictie'. De uitspraak inzake Pepijn komt nog. Die kan zijn dat ze vindt dat er aspecten aan de zaak zitten waar de jury aan te pas moet komen. Of ze kan ons zonder meer gelijk geven. Helaas moeten we ons al gaan voorbereiden op een juryzitting op 10 oktober zolang die niet is afgeblazen. De kosten van die voorbereiding kunnen nog flink oplopen.

Schikking

We hebben natuurlijk geprobeerd te schikken, maar aanvankelijk had Santilli onzinnige en steeds wisselende eisen. Nu de Amerikaan de bui ziet hangen, is hij toeschietelijker, maar nog weinig concreet. Wij willen liever niet dat Santilli opnieuw gaat procederen, bijvoorbeeld over een verslag over de rechtszaak.

Onze advocaten hebben nog vier ijzers in het vuur om een deel van de kosten terug te vorderen. Alles terugkrijgen is lastig in Florida. Daar zou volgens mij een nieuw proces voor nodig zijn, aangespannen door ons. Alleen eisers die denken een goede kans te maken, vragen daar schadevergoeding, en dan nog kent de rechter die slechts in een kwart van de gevallen toe. Waarna je maar moet afwachten of de tegenpartij over de brug komt.

Noodkreet

Ondertussen zijn we ontzettend blij met de reacties op onze noodkreet. Meer dan vierhonderd gulle gevers brachten in ruim twee weken meer dan een ton op (het aantal schenkers is inmiddels al bijna zevenhonderd), met giften van vijf tot twintigduizend euro. Van de Vereniging tegen de Kwakzalverij kregen we vijfduizend euro.